

ZAMANI İYİ DEĞERLENDİRMEK

İnsanın sahip olduğu en önemli nimetlerden biri kuşkusuz zamandır. Kazanımlarının büyük bir çoğunluğu, zamanı iyi kullanması ile doğrudan ilgili olmasından dolayı, insan için zamanın kıymeti bir kat daha artmaktadır. Geri döndürülemez oluşu ve kaybedildiğinde telafisinin mümkün olmaması, zamanın iyi değerlendirilmesi konusunda insanı daha hassas olmaya zorlamaktadır. Bu hususa dikkat çeken Sevgili Peygamberimiz *“Şu iki nimetin değerini bilme konusunda insanlarrın çoğu aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit.”* (Tirmizi, “Zühd”, 1) buyurmuştur.

Zamanın israf edilmesi de maddî herhangi bir şeyin israfından farklı değildir. Bu bakımdan, vaktin boş geçirilmesi dinimizce hoş görülmez.

ÖZLÜ SÖZ

*Cehaletle gaflet her fenalığın anasıdır.
(İmam Gazâlî)*

ZİKİR

Sözlükte; “anmak, hatırlamak, yad etmek” anlamına gelen zikir, ıstılahta Allah’ı anmak ve hatırlamak, O’nu unutmamak ve gaflet halinde olmamak demektir.

Kur’an-ı Kerim’de Allah’ı zikreden mü’minlerden övgüyle söz edilmiş ve kendileri için mağfiret ve büyük mükâfatlar bulunduğu müjdesi verilmiştir (Ahzâb, 33/35).

MİRACIMIZ NAMAZ

Namazın hikmetlerinden biri de, namaz kılan kişinin Yüce Allah'ın kudret ve kuvvetini, rahmet ve azabını zihnine nakş ederek kendisini her türlü kötülüklerden ve çirkinliklerden alıkoymasındır.

Namaz kişinin Allah'ı sürekli hatırlamasına vesile olur. Bir ayette “*O halde bana ibadet et ve beni anmak için namaz kıl*” (Tâhâ, 20/14) buyrulmaktadır.

Cenabı Hakk'ın namazı Mi'rac gecesi emretmiş olması (Buhârî, “Salât”, 1), bu ibadetin müslümanın dinî ve ruhanî hayatında ne denli bir öneme sahip olduğunu gösterir.

Namaz kulun Allah'a ulaşması ve kavuşması yolunda önemli bir vasıta olduğu içindir ki, “*Namaz müminin mi'racıdır*” denilmiştir.

AKSÂMÜ'L-KUR'ÂN

Kur'an'ın yeminleri anlamına gelir. Kur'an'da geçen yeminleri konu edinen tefsîr usulünde bir bilim dalıdır. Kur'an'da çok yemin kullanılmıştır. Yüce Allah; kendi adına, peygamberlere, Kur'an'a, meleklerle, kıyâmet gününe, göğe, aya, güneşe, yıldızlara, geceye, gündüze ve zamana... yemin etmiştir. 17 sûre yeminle başlamaktadır.

Yemin, sözü tekit etmeyi ve muhatabı sözün doğruluğuna inandırmayı hedeflediği gibi yemin edilen şeyin değerini ve şanını da ifâde eder.

ÖZLÜ SÖZ

En zor savaş, geçici ve boş arzularla savaştır. Benliğini bu arzulardan kurtaran, dünyaya ait tüm musibetlerden, bütün sıkıntılardan kurtulur.

(İbrahim Ethem)

YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA

Yüce Allah insanları birbirine muhtaç olacak şekilde yaratmıştır. Kullarından bir kısmına fazla, bir kısmına daha az imkânlar vermiş, güçlü-zayıf, zengin-fakir arasındaki sosyal dengenin korunması için yardımlaşma ve dayanışma esasını getirmiştir.

Evrensel bir değer olan adaletin, toplumsal barışın ve mü'minler arasındaki kardeşlik hukukunun bir gereği olan yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneği; hicret sonrası Ensar ve Muhacir tarafından sergilenmiştir.

Peygamberimiz; *“Mü'minler, birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet etmeye ve şefkat göstermeye tıpkı bir vücut gibidirler. Vücudun bir uzvu rahatsızlanırsa, diğer uzuvlar da onun rahatsızlığına ortak olurlar.”* (Buhari, “Edep”, 27) buyurmuştur.

İCAZÜ'L-KUR'ÂN

İcâzü'l-Kur'an, Kur'an'ın veciz ve özlü oluşuna, kelime ve cümlelerinin derin ve eşsiz anlamlar taşımaya, içerdiği manaları en az lafızla ifade etmesine ve eşsizliğine denir.

Lafzın azlığı ve anlamın çokluğu nispetinde söz icâz derecesine ulaşır.

Kur'an'ın, birkaç kelime ve cümle ile ifade ettiği ancak açıklaması uzun süren veciz cümleleri vardır.

ÖZLÜ SÖZ

Allah'ı tanıyan kişi insanlardan özür diler. Özür dileyenin özrünü kabul eyle. Sana eziyet edeni affedip tatlı ve yumuşak söyle. (Erzurumlu İbrahim Hakkı)

ZEKÂTI ANLAMAK

Zekât, Müslüman bireyin sahip olduklarından vazgeçebilmesinin ve imanda samimiyetinin göstergesidir. Diğer yandan zekât, Müslümanların yaşamı paylaşımlarının da gereğidir. Helal mallarımız kendi kazancımız olduğu kadar Allah'ın bir ikramıdır da. Çünkü kişisel çabalarımız her zaman kazanç getirmez. O yüzden zekât, Allah'ın mallarımızdaki hakkıdır. Bu hakkı ihtiyaç sahiplerine ulaştırarak öderiz. Sosyal adaleti sağlayan ve alım gücünü yayan zekât, mülkiyeti de teşvik eder. Kazancın ve servet sahibi olmanın maddî ve manevî zeminini inşa eder.

Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: *“Allah'ın, kendilerine lütfettiklerinde cimrilik edenler, sanmasınlar ki o, kendilerinin hayrınadır; bilakis onların şerrinedir...”* (Âl-i İmran, 3/180)

HAVZ-I KEVSER

Kıyamet gününde Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.)'e verilecek olan havuzun adıdır.

“Havz-ı kevser”; çok geniş, suyu süttten daha beyaz, kokusu miskten daha güzel ve kadehlerinin sayısı gökteki yıldızlardan daha çok, içenlerin bir daha susuzluk çekmeyeceği havuz. (Buhârî, “Rikâk”, 53; Müslim, “Fezâil”, 9; Tirmizî, “Kıyamet”, 14-15)

“Şüphesiz biz sana kevseri verdik.” (Kevser, 108/1)

ÖZLÜ SÖZ

Elinden geldiği kadar kusurları affet, ayıpları görmezden gel. Af ihsanların en güzelidir.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

NAMAZI ANLAMAK

Namaz dinin direğidir. Namaz, insanı kötülüklerden uzaklaştıran, onun güzel ahlak sahibi olmasını sağlayan ve Yüce Allah ile bağıni sürekli canlı tutan bir ibadettir.

Namaz, ruhun gıdasıdır. Müslümanların bu günlük ibadetinin dini hayatlarında çok önemli bir yeri vardır. Müslüman'ın kesintisiz bir şekilde Rabbi ile bağlantısını sağlayan nimettir.

Namaz, müminin miracıdır. Allah'ın huzurunda duruştur. Mü'min namaz sayesinde Yüce Allah'ın manevî huzuruna yükselir ve O'na yaklaşmış olur. Kur'an-ı Kerim'de: *“Sana vahyedilen kitabı oku ve namaz kıl. Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve kötülüklerden alıkoyar...”* buyurulmaktadır. (Ankebut, 29/45)

Namaz bir samimiyet eğitimidir. Namaz kılan insan samimiyeti ve içtenliği öğrenir. Namaz, manevî hayattan başka maddî hayata da canlılık verir. Namazı böyle anlamak ve algılamak gerekir ki ibadet amacına ulaşsın.

ÂYET

Sözlükte “açık alamet, iz, işaret” gibi anlamlara gelir.

Allah'ın varlığına, peygamberlerin hak olduğuna işaret eden delil ve mucizelere; Kur'an-ı Kerim'in sûrelerini oluşturan harf, kelime veya cümle halindeki bölümlere âyet denir.

Kur'an'da bu terim “mucize, alamet, ibret, delil, acayip iş ve Kur'an âyeti” anlamlarında kullanılmıştır.

ÖZLÜ SÖZ

İyilik yapanla kötülük yapanı bir tutma. İyilik edeni duadan unutma. İyiliği unutup kusuru saklayan dost değil, düşmandır.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

MERHAMET

“*Merhamet etmeyene merhamet olunmaz.*” (Buharî, “Edep”, 18)

Acımak, merhametli olmak dinimizin üzerinde önemle durduğu prensiplerden biridir. Allah Teala'nın isimlerinden bir tanesi de acıyan, bağışlayan, merhamet eden ve merhametli olan anlamlarına gelen Rahim'dir.

Sevgili Peygamberimiz aile halkına, Müslümanlara ve özellikle çocuklara karşı şefkat ve merhametli idi. Sokakta çocuklarla oynar, şakalaşır, bir yetim görse onunla ilgilenir, başını okşardı. Bir gün Peygamberimiz torunları Hz. Hasan ve Hüseyin ile oynuyor ve onları öpüyordu. Sahabeden Akra b. Habis onun bu halini görmüş ve yadırgayarak “Ey Allah'ın Rasulü! Benim on çocuğum var, daha onlardan hiç birini kucağıma alıp öpmedim” deyince ona cevaben “*merhamet etmeyene merhamet olunmaz*” (Buharî, “Edep”, 18) buyurarak bu hâlinin sevginin, merhametin bir nişanesi olduğunu beyan etmişlerdir.

ÖZLÜ SÖZ

Dostunun hatasına dayanamayan ölüm hastalığında yalnız kalır. Dostun, gözün gibi olan insandır. İyi arkadaş hayatın süsü ve belada yardımcıdır.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

CÜZ

Cüz, ‘bölüm’, ‘parça’ anlamlarına gelmektedir.

Okuyuş kolaylığı olması için Kur’an-ı Kerim cüz'lere, yani bölümlere ayrılmıştır. Altı yüz sayfa olan Kur’an-ı Kerim, otuz cüz'e bölünmüştür.

Yani bir cüz yirmi sayfadır ve cüz ayrımları bir işaretle sayfa kenarlarında numaralandırılarak gösterilmiştir.

Ayrıca her cüz kendi içinde dört bölüme ayrılmış, bu bölümlere de ‘hizb’ denmiştir.

İNFAK

İnfak; Allah'ın hoşnutluğunu elde etmek amacıyla kişinin kendi servetinden harcama yapması, ihtiyaç sahiplerine aynı ve nakdi yardımda bulunmasıdır. Şüphesiz ki insanın sahip olduğu servetin gerçek sahibi Allah'tır. Bu sebeple de İnfakın Allah katındaki değeri çok büyüktür. Ebu Hureyre (r.a.) Peygamberimiz (s.a.s.)'in şöyle dediğini rivayet eder: *“Allah (c.c.); ey ademoğlu infak et ki ben de sana vereyim.”* (Buharî, “Tevhîd”, 35)

Allah rızası gözetilerek yapılan infak: gösteriştan uzak ve yalnız Allah rızası için yapılmalı; infakta bulunan kimse, infakta bulunduğu muhtaç insanın onurunu zedeleyecek davranıştan kaçınmalı, malın iyisinden ve kalitelisinden vermeye özen göstermelidir.

KUR'AN'IN YAZILIŞI

Kur'an-ı Kerim ayetler ve sûreler hâlinde inerek 23 yılda tamamlanmıştır. İndirilen ayetleri Peygamberimiz vahiy kâtiplerine yazdırıyor, bunlar sahabeler tarafından da ezberleniyordu.

Vahiy kâtipleri indirilen ayetleri ince taşlar, hurma dalları ve deriler üzerine yazıyorlardı.

Hız. Ebûbekir halife iken vahiy kâtiplerinden Zeyd bin Sabit'in başkanlığında bir komisyon kurdu. Bu komisyon dikkat ve titizlikle Kur'an-ı Kerim'i Mushaf hâlinde toplayıp yazmıştır.

ÖZLÜ SÖZ

Yardım et ki, yardım olunasin. Kötülük edene iyilik et ki, ona sahip olasın. Kendine razı olduğun sözü insanlara söyle.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

AHİRET İÇİN AZIK HAZIRLAYALIM

Allah'tan başka her şeyin mutlaka bir sonu vardır. Kıyamet günü her şey yok olacak, Allah'tan başka hiçbir canlı kalmayacaktır.

İnsanlar öldükten sonra tekrar dirilecek ve dünyada yaptıklarının hesabını Allah'a vereceklerdir. Allah'a hesap vereceğini bilen insan, O'nun emirlerini dinler, yasakladıklarından sakınır. Peygamberimizi örnek alarak onun sünnetlerine uyar, güzel ahlakıyla ahlaklanmaya özen gösterir. Ailesine, milletine ve vatanına karşı görevlerini yerine getirir. Akrabalarına ve komşularına iyi davranır. Hile ve haksızlıktan, başkalarını aldatmaktan kaçınır. Herkese iyilik yapmaya, ahiret için azık hazırlamaya gayret eder. Dünyadaki yaptıklarından ahirette hesaba çekileceğine inanan insan, davranışlarına dikkat eder ve kalbini her türlü kötü duygulardan arındırmaya çalışır.

KUR'AN'IN HAREKELENMESİ VE NOKTALANMASI

Kur'an-ı Kerim'in inmesinden yaklaşık yarım yüzyıl sonra, Kur'an'ın okunuşunda hataların artması üzerine, aşamalı olarak Kur'an'ın harekelenmesi ve noktalanması gerçekleştirilmiştir.

Bu işlemi önce, Ebü'l-Esved ed-Düeli (ö. 69/688), sonra onun öğrencisi Nasr b. Âsım (ö. 89/797), son olarak da Halil b. Ahmed (ö. 175/791) gerçekleştirmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

Güzel ahlâkın en güzeli sana gelmeyene senin gitmendir, seni mahrum edene senin iyilik etmendir. Sana zulmeden affetmendir. Halkın sana ihtiyacı, Hakkın nimetinin revaç bulmasıdır. (Erzurumlu İbrahim Hakkı)

KUR'AN IŞIK KAYNAĞIDIR

Yüce Allah'ın beşeriyete son vahyi, Kitabımız Kur'an-ı Kerim Fa-tiha sûresinden başlayarak Nâs suresi ile biten hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelen tek ilahi kitaptır.

Kur'an insanların dünya ve ahiret saadetini bozacak durumlara karşı bir öğüt, gönül dünyalarını aydınlatan manevî bir ışık, hayat-larını sürdürürken başvuracakları bir rehber ve rahmet kaynağıdır.

Kur'an, şirki, iman ile uygun olmayan davranışları, ibadet ve tövbe ile; kin, haset ve düşmanlığı, sevgi, kardeşlik ve yardımlaşma duy-gularını tavsiye ederek iyiye yönlendirmektedir. Hayat boyu in-sanlara yol gösteren bir kılavuz ve ışık kaynağıdır.

Onu anlayacak, hayatına uygulayacak olan da bizleriz. Gönderiliş gayesi de insanların dünya ve ahiret mutluluğuna kavuşmasıdır.

KUR'AN'IN ÇOĞALTILMASI

Hız. Ebû Bekir, Zeyd b. Sâbit'e sahabenin şahitliğine ve nüsha-larına başvurarak Kur'an'ı top-latmıştı.

Hız. Osman zamanında Azer-baycan seferinde Müslümanlar Kur'an kıraatinde tartıştılar. Hız. Osman da Zeyd b. Sâbit başkanlığındaki komisyona Hız. Ebû Bekr'in Mushaf'ını esas alarak beş Mushaf yazdırtıp büyük vilayetlere dağıtmıştı.

Kur'an, bunlardan çoğaltılarak değişmeden bugüne gelmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

Tevazu ilmin meyvesidir. Tevazu şeref süsüdür. Tevazuun meyvesi yükselmek-tir. Kanaatin meyvesi azizliktir.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

CENNETİ GARANTİ ETMENİN YOLU

Hız. Peygamber (s.a.s.) bir hadislerinde şöyle buyurmuştur: *“Siz kendi adınıza bana altı şeyi garanti edin, ben de size cenneti garanti edeyim: Konuştuğunuzda doğru söyleyin. Va'd ettiğiniz zaman vadinizi yerine getirin. Size bir şey emanet edildiğinde emanete riâyet edin. İffetinizi koruyun. Harama bakmaktan sakının ve elinizi haramdan çekin.”* (Ahmed b. Hanbel, “Müsned”, 5/323)

Hadiste bizi, dünyada cennet huzuru içinde yaşatacak, ahirette ise hakiki cennete ulaştıracak yüzlerce salih amelden çok önemli altı tanesi sayılıyor ve bunlar Peygamberimiz tarafından cennetin garantisi olarak gösteriliyor. Dolayısıyla hadiste sayılan nitelikler aynı zamanda iman'ın, başka bir deyişle iyi mü'minin özellikleridir.

REİSÜ'L-KURRA ABDURRAHMAN GÜRSES

1909'da Hereke'de doğdu. Küçük yaşta Kur'an-ı Kerim'i babasından hıfzetti. Hafızlıktan sonra Hendek ve İstanbul'un meşhur kıraat alimlerinden bu ilmi öğrendi. 1944'de Beyazıt Camii İmam-Hatipliğine başladı ve bu görevde iken Cami içerisinde oluşturduğu kursta yüzlerce hafız yetiştirdi. 41 yıllık hizmetini 1979'da tamamlayarak emekliye ayrıldı ama onun Kur'an'a olan hizmeti bitmedi. 1976 yılında Haseki Eğilim Merkezi'nde açılan, Aşere-Takrib ve Tayyibe İhtisas Kursu'nda İstanbul Tariki üstadı olarak hizmetine devam etti. Arkasında amel defterini kapatmayacak binlerce üstad yetiştiren bu büyük insan 10.08.1999 tarihinde Hakk'ın rahmetine kavuştu. Cenazesi Beyazıt Camii avlusuna defnedildi.

ÖZLÜ SÖZ

Sana söz getiren, senden de söz götürür. Babasına ve annesine itaatli olan, evladını kendisine itaatli bulur.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

ZEKÂT FAKİRİN HAKKIDIR

Dinimiz, toplumun huzur ve mutluluğuna büyük önem vermiş, bunun için birtakım esaslar koymuştur. Allah, zekâtı farz kılarak zenginlerin mallarından ve paralarından belirli bir kısmını her sene fakirlere vermelerini emretmiştir. Zekât yardım değil, fakirin hakkı ve zenginin yerine getirmesi gereken bir görevdir. Yüce Allah Kur'an'da: *"Onların mallarında muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır."* (Zariyat, 51/19) buyurmaktadır.

Zekât, bir sosyal yardımlaşma sistemidir. Zengin ile fakir arasında doğabilecek dengesizlikleri giderir ve toplumun huzurunun tesis edilmesini sağlar. Zekât, zenginin malını fakirin hakkından temizlediği gibi, kalbini de cimrilikten temizleyerek günahlardan arındırır.

Varlıklı Müslümanlar, zekâtlarını ihtiyacı olanlara verdiklerinde hem Allah'ın rızasını hem de insanların sevgisini kazanmış olurlar.

HZ. ZEYD İBN SABİT

Peygamberimizin vahiy kâtiplerindendir. Hz. Ebubekir döneminde Kur'an'ın toplanması sebebiyle kurulan heyete başkanlık etmiştir.

Hz. Osman döneminde de Mushaf halindeki Kur'an'ı değişik bölgelere göndermek üzere altı nüsha olarak çoğaltılmasında görev almıştır.

Zeyd ibn-i Sabit (r.a.)'ın Kur'an sevgisi: Peygamberimize inen sûreleri ezberlemekle başlamıştır. Kıraat ilminde İslam alimlerinin önde gelenlerindendir.

ÖZLÜ SÖZ

Dünya ile olan gönül zarardadır. Ukbâ ile olan gönül erir. Mevlâ ile olan gönül temiz ve ne güzeldir.

(Erzurumlu İbrahim Hakkı)

NİMETLERE ŞÜKÜR

Şükür yapılan iyiliğe, verilen nimete karşı nimet sahibine hoşnutluğunu ifade ederek ona değer vermektir. Nimetlere şükür Allah'ın emirlerine itaat etmekle gerçekleşir.

Nitekim Kur'an'da; *“Öyleyse yalnız beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin.”* buyurulmaktadır.

Bakara, 2/172 ve Ankebût, 29/17'de; *“Ey iman edenler! Eğer siz ancak Allah'a kulluk ediyorsanız, size verdiğimiz rızıkların iyi ve temizlerinden yiyin ve Allah'a şükredin”.*

Nahl, 16/114 de ise; *“Artık Allah'ın size helâl ve temiz olarak verdiği rızıklardan yiyin. Eğer yalnız ona ibadet ediyorsanız, Allah'ın nimetine şükredin.”* buyurularak şükürün önemine dikkat çekilmektedir.

EBU DERDA

Ebu Derda (r.a.) ; Kur'an, fıkıh ve hadis ilimlerinde önde gelen sahabelerdendir.

Kur'an okutmak hususunda titizliği, azmi ve hizmeti hepsinden fazladır. Hayatını Rasulullah'tan öğrendiklerini, duyduklarını, anladıklarını Müslümanlara öğretmekle geçirmiştir.

Kur'an-ı Kerim'i ezberlemiş ve mescidde her gün Kur'an dersi vermiştir.

Şam'da yüzlerce hafız yetiştirmiştir. 632 yılında Şam'da vefat etmiş ve oraya defnedilmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

*Gaflin kalbi dünyaya bağlıdır Zâhidin kalbi ukbâya bağlıdır.
(Erzurumlu İbrahim Hakkı)*

HAYIRDA YARIŞMAK

Hayır, Allah'ın rızasına uygun düşen ve insanların kendileri, aileleri yahut toplum bireyleri için faydalı olan her çeşit tutum ve davranışlardır. Yüce Allah onlarca ayette hayır çeşitlerinden bahsedip bunları gerçekleştirmemizi istemektedir. Maide sûresinin 48. ayetinde ise, “*Hayırda yarışın*” buyurarak iyi işlerde koşmamızı emretmektedir.

Her birimiz kendi imkan ve şartlarımızı dikkate alarak hayırda yarışa girmeliyiz. Bir taraftan Rabbimiz'e iman ve şükürle mukabele ederken bir taraftan da yoksullara, hastalara, yetimlere vb. yardım etmeliyiz. Hayvanlara, bitkilere hatta çevreye karşı duyarlılık göstermeliyiz. Bizim gibi hayır işleyenleri bir çeşit rakip görerek onları geçmeye, daha çok iyilik ve hayır yapmaya yönelmeliyiz.

ÖZLÜ SÖZ

Kötü kimse, başkalarının ayıplarını saymak isterken, kendini dile getirir.
(Molla Cami)

EBU MUSA EL-EŞ'ARİ

Asıl adı Abdullah bin Kays olan Ebu Musa Arabistan'ın güneyindeki Yemen'in Zebit şehrinde doğdu.

Çeşitli savaşlarda bulunmuş olup, Kur'an ilimleri ve fıkıhla meşgul olmuştur.

Kur'an'ı bizzat Hz. Peygamberden öğrenmiş ve hafız olup; güzel sesi ile okuduğu Kur'an sebebiyle Peygamberimizin takdirini kazanmıştır.

Hz. Peygamber hayatta iken fetva veren birkaç kişinin arasında yer almıştır.

KADİR GECESESİ

Gecelerin en feyizlisi Kadir Gecesidir. Kur'an'ı Kerim bu gecede inmeye başlamıştır. Bu gece bin aydan daha hayırlıdır. Melekler ve Cebrail bu gece Allah'ın izni ile her türlü iş için yeryüzüne inerler. Bu gece gün doğana kadar esenliktir (Kadir, 97/1-5). Peygamberimiz *“Kim inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek Kadir Gecesini ihya ederse günahları bağışlanır”* buyurur. (Buhari, “İman”, 28)

Bu gece dua, tövbe, zikir, Kur'an kıraati sadaka ve namaz ile değerlendirilmelidir. Bu gece nasıl dua edeyim diye soran eşi Aişe'ye (r.a.) Peygamberimiz şu duayı etmesini tavsiye etmiştir: *“Allah'ım sen affedicisin affetmeyi seversin beni de affet.”* (Tirmizi, “Deavat”, 84)

HZ. OSMAN ve KUR'AN SEVGİSİ

İslam devletinin sınırlarının genişlemesine paralel olarak farklı dil ve şiveleri kullanan toplumlarda Kur'an'ın değişik okuma şekilleri ortaya çıkmıştır. Bunu önlemek amacıyla Hz. Osman Kur'an'ı çoğalttırmıştır.

Ömrü boyunca İslam'a hizmet ederek yaşayan Hz. Osman, Kur'an okurken şehit edilmiştir. Rivayete göre vücudundan sıçrayan kanlar açık kalan Kur'an'ın *“... Onlara karşı sana Allah yeter...”* (Bakara, 2/ 137) ayeti üzerine damlamıştır.

ÖZLÜ SÖZ

Akıl dışında olan şeyler, keşif ve müşahedeyle kalp gözüyle anlaşılır. Akıl bunları anlayamaz. Nitekim, his uzuvları da aklın anladığı şeyleri anlamıyor.
(Molla Camî)

YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA

Huzurlu bir toplum, bir birini seven, yardımlaşma ve dayanışmayı ilke edinen fertlerden meydana gelir. Birbirlerine karşı duyarsız, sevinçleri, tasaları, inanç ve gayeleri aynı olmayan toplumların kuru kalabalık ve yığından öte bir manası olamaz. Yüce Dinimiz İslam; temeli sevgi, saygı, uzlaşma, dayanışma ve yardımlaşma olan bir toplum meydana getirmeyi hedeflemiş; sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) de fiilen böyle bir toplum modeli gerçekleştirmiştir.

Bunun en güzel örneği; Allah-u Teala'nın "...iyilik yapma ve kötülükten sakınma (takva) konusunda yardımlaşın..." (Maide, 5/2) emrine uyarak Medineli Ensarın, Mekkeli Muhacirlere, muhabbet ve samimiyetle kucaklarını açmaları ve yardımda bulunmalarıdır.

ÖZLÜ SÖZ

Huzur ve afiyet, bir köşede oturmak değildir. Afiyet nefsinden kurtulmaktır. Kurtul da ondan sonra dilersen bir köşede otur. Dilersen halk içine karış!
(Molla Camî)

MAZMAZA

Sözlükte "suyu ağızda çalkalamak" anlamına gelen mazmaza, abdest veya gusülde ağıza su vererek çalkalamak demektir. Hanefilere göre mazmaza guslün farzlarından biridir.

Mazmazada mübalağa etmek, gargara yapmak ve üç defa tekrar etmek ise sünnettir. Abdestte ağza su vermek ve bunu üç defa yapmak sünnettir.

Mazmazada sağ el ile ağza su verilir ve iyice çalkaladıktan sonra tükürülür.

HACI BEKTAŞ-I VELİ'DE SEVGİ

Hacı Bektaş-ı Velî'de Allah sevgisi esastır. O, Allah'ı seven kimsenin, O'nun yarattığı kullarını da seveceğini söyler.

O; doğruluğa, erdeme, sevgiye ve iyiliğe yürekten bağlıdır. İnsanların sevgi yumağı oluşturarak kardeşçe ve dostça bir yaşam sürmesini ister. Bunu da, "Gelin Canlar Bir Olalım" çağrısıyla dile getirir. "İncinsen de, incitme", "Her ne ararsan kendinde ara." sözleri, onun hoşgörüsünü ortaya koymakta; bütün insanlığı sevgi, barış ve kardeşliğe çağırmaktadır. "Düşmanınızın bile insan olduğunu unutmayınız." sözü ile de insana verdiği değeri anlatmaya çalışmıştır.

"Bir olalım, diri olalım, iri olalım" diyerek gönüllere taht kuran Hacı Bektaş-ı Velî; birleştirici, yapıcı, hoşgörü sahibi, sevgi dolu bir gönül eri; büyük bir mutasavvıftır.

HZ. ÂDEM (A.S.)

Hz. Âdem, yeryüzünün ilk insanı, ilk peygamberi ve bütün insanların baba-sıdır.

Allah Âdem'i topraktan yaratmış ve ona kendi ruhundan üflemiştir. Allah, onu yeryüzünde halife yapmış, ona ilim vermiş ve meleklerin ona secde etmesini emretmiştir. Bütün melekler secde etmiş; ancak İblis kibirlenerek secde etmemiş, bu yüzden kovulmuş ve lanetlenmiştir. (Bakara, 2/31-34)

Allah, Hz. Âdem ile hanımı Hz. Havva'yı cennetine koymuş; ancak yasak edilen ağaçtan İblis'in vesveselerine kanarak yedikleri için, Cennet'ten çıkarılmışlardır. Hz. Âdem, ağlayarak Rabb'ine yalvarmış; Allah da tövbesini kabul etmiştir. (Bakar, 2/36-37)

ÖZLÜ SÖZ

*Edeb, erkâna bağlıdır, ayağımız başımız, / Güllerden koku almıştır, toprağımız taşımız.
Soframızda bulunan, lokmalar hep helâldir, / Yiyenlere nûr olur, ekmeğimiz aşımız.*

(Hacı Bektaş-ı Velî)

İNFAK VE SADAKA

İnfak, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacıyla kişinin kendi servetinden harcamada bulunması, ihtiyaç sahiplerine aynî ve nakdî yardım etmesidir. İnfak, hem farz olan zekâtı hem de gönüllü olarak yapılan her çeşit hayrı ve sadakayı içerir. İnsanın sahip olduğu servetin gerçek sahibi Allah'tır. O'nun emanet olarak verdiği servetten başkalarına vermek gerekir (Nûr, 24/33).

İnfâkın sevabı bire yedi yüz olarak bildirilmiştir (Bakara, 2/261). Kur'an'da mü'minlerin özellikleri arasında infâk da zikredilmiştir (Bakara, 2/2-3). İnfâk ve tasadduk gösteriştten uzak, yalnız Allah rızası için yapılmalı; malın iyisinden vermeli; verirken özellikle gerçek ihtiyaç sahiplerini arayıp bulmalıdır (Bakara, 2/261-274).

CUMA NAMAZI

Cuma günü, müminleri bir araya getirip kaynaştıran faziletli bir gündür. Bu günü Peygamber efendimiz şu sözleri ile övmüştür: "Güneşin doğduğu en hayırlı gün Cuma günüdür." (Müslim, "Cumâ", 18)

Bu günün öğle vaktinde kılınan Cuma namazı, Peygamber efendimizin hicreti esnasında ilk olarak Medine yakınlarındaki Ranuna vadisinde kılınmıştır.

Cuma namazı hür, erkek, akıllı, ergen, mukim, sağlıklı olan her müslümana farzdır.

İki rekât olarak cemaatle kılınan ve öncesinde hutbe okunan Cuma namazının farzından önce dört, farzından sonra da dört olmak üzere toplam sekiz rekât sünnet kılınır.

ÖZLÜ SÖZ

Her kime şu beş saadet verilmişse, tatlı yaşayışın dizgini onun eline bırakılmıştır: 1) Vücut sağlığı, 2) Güven, 3) Rızık genişliği, 4) Şefkatli ve vefalı arkadaş, 5) Feragat duygusu. (Molla Camî)

KUR'AN AHLÂKIYLA AHLÂKLANMAK

Ahlak, insanın ruhunda yerleşen meleke ve alışkanlıklardır. Bu meleke ve alışkanlıklar kendi isteğimizle fiil ve davranışlarımızı meydana getirir. Organlarımızın hareketleri ruhumuza bağlıdır. Ruhumuza güzel huylar, iyi alışkanlıklar yerleşirse organlarımızın fiil ve davranışları iyi olur. Ruhumuza kötü huy ve fena alışkanlıklar yerleşirse organlarımızın fiil ve davranışları kötü olur.

Söz ve davranışlarımızın iyi, ahlakımızın güzel olabilmesi için ruhumuz kötü huylardan temizlenmelidir. İslam, güzel ahlak olduğuna göre, Müslüman da güzel ahlak sahibi olmalıdır. İmanın meyvesi güzel ahlaktır. İyi ve güzel ahlak sahibi olmayan kimse meyvesiz ağaç gibidir.

Müslüman, Allah'ın ve Peygamberin sevgisini iyi davranışları ve güzel ahlakı sayesinde kazanır.

HZ. MERYEM

İffetin, Allah'a teslimiyetin, sabrın ve saflığın simgesi... Daha anne karnında iken Allah'a adanmış, Allah da bu güzel adağı kabul edip, Hz. Zekeriyya'nın himayesinde onu nadide bir çiçek gibi yetiştirmişti.

Kur'an'da adı geçen, özel olarak bir sûreye ismi verilen, "Allah'ın seçtiği, tertemiz yarattığı ve bütün dünya kadınlarına üstün kıldığı" (Al-i İmran, 3/37, 42, 43) yüce şahsiyet.

Rabbimizin güç ve kudretinin eseri olarak babasız bir şekilde dünyaya gelen Hz. İsa'nın annesi, Cennet kadınlarının önde gelenlerindedir. (Müsned: III, 64, 80, 135)

ÖZLÜ SÖZ

İlim, sana zarûri oldukça kazanmaya çalış, sana gerekli olmayan bilgileri elde etmeye uğraşma, zarûri bilgiyi kazandıktan sonra da, onunla amel etmekten başka bir şey isteme. (Molla Camî)

RAMAZAN BAYRAMI

Bayram Coşkusu Hep Birlikte Yaşayalım

Ramazan Bayramı'nın diğer ismi Fıtır Bayramıdır. Bayramdan önce nisap miktarı mala, bir görüşe göre de kendi ihtiyaçlarını karşılayacak mala sahip olan her mü'minin fıtır sadakası vermesi vaciptir. Ramazan orucunu tutmayı bize nasip ettiği ve bizi sağ olarak bayrama kavuşturduğu için Allah'a şükrederiz ve O'nun bizi sevindirdiği gibi biz de fıtır sadakasını vererek başkalarının da bayrama sevinerek girmesine vesile oluruz. Ramazan ve Kurban bayramları Allah'tan mü'minlere verilen bir hediyedir. Bu sebeple bugünleri sevinerek, coşku içinde, başkalarını da sevindirerek geçirmek gerekir. Bayram namazı ile başlayan büyük coşku her yere yayılır. Ziyaretleşme, küslüklerin barıştırılması, ikramlar, özellikle çocukların sevindirilmesi bayramın coşkusuyla yaşama yollarındandır.

MUHAMMED EL-EMİN

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.), özü sözü bir, içi dışı aynı, meşhur ifadeyle olduğu gibi görünen, görüldüğü gibi olan bir insandı. Henüz Peygamber olarak görevlendirilmeden önce bile yaşadığı toplum tarafından "Muhammed El-Emin, Güvenilir Muhammed" olarak tanınmıştı. Halk O'nu adından daha çok bu ünvanı ile anıyordu. Hatta O'nun getirdiği dini tasdik etmeyen müşrikler bile O'na güveniyor, en kıymetli eşyalarını O'na emanet ediyordu. Anlaşmazlıklarda O'nun adaletine, hakemliğine başvuruyor, verdiği hükme razı oluyordu.

Bu durumda biz müminlere düşen görev, O'nun ömrü boyunca uyduğu *"Emrolunduğun gibi dosdoğru ol."* (Hud, 11/112) düsturuna uyarak, O'nun izinden gitmektir.

ÖZLÜ SÖZ

İhtiyarlık, gençliğin sonu ve neticesidir. Netice ise, başa bağlıdır. Gençliğini iyi geçirenin, ihtiyarlığının da iyi geçeceği umulur.

(Molla Camî)

SILA-İ RAHİM

Akrabalık ilişkileri anlamına gelen “sıla-i rahim” konusunda insanoğlu bir çok ayette uyarılmaktadır: “... Kendisi adına bir-birinizden dilekte bulunduğunuz Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarınızı koparmaktan sakının...” (Nisâ, 4/1), “Allah, adaleti, iyilik yapmayı ve yakınlarla yardım etmeyi emreder...” (Nahl, 16/90) Yine Peygamberimiz de “Akrabalık bağını koparan (cezasını çekmeden) cennete giremez” (Buhârî, “Edeb”, 11; Müslim, “Birr”, 18-19), “Faziletli işlerin en üstünü senden ziyareti kesen akrabaları ziyaret ederek ilişkiyi sürdürmendir” (Ahmed, III, 438) buyurmaktadır.

Akrabayı ziyaret etmek, onların ihtiyaçlarını öncelikli olarak gidermek, onlarla dargın durmamak olarak özetleyebileceğimiz sıla-i rahimi sürdürmek farz, kesmek haramdır.

ÖZLÜ SÖZ

*Ben en hakir bir insanı kardeş duyan bir ruhum;
Bende esir yaratmayan bir Tanrı'ya iman var.
(Mehmet Emin Yurdakul)*

AHİRET HAYATI

Ahret hayatı, hem dünya hayatının sonunu hem de ölümle başlayan ebedi hayatı içine alır. Yüce Allah ölümü de hayatı da insanları imtihan etmek için yarattığını haber vermektedir (Mülk, 67/2). Şurası bir gerçektir ki, istesek de istemesek de doğumla geldiğimiz dünyadan ölümle çıkıp gideceğiz.

Allah'a ve ahiret gününe inanan insanlar bu dünyada yaptıklarının karşılığını bulacaktır. Amelimize göre mükâfat ya da azap göreceğimiz bilinmelidir. “Artık kim zerre ağırlığına bir hayır işlese onun mükâfatını görecektir. Kim de zerre ağırlığına bir kötülük işlese onun cezasını görecektir.” (Zilzâl, 99/7-8) Öyle ise, o büyük güne kendimizi hazırlayalım.

RAMAZANIN ARDINDAN

Ramazan, günahların bağışlanıp gönüllerin nurlandığı, maddî-mânevî arınmanın gerçekleştiği aydır. Böyle bir aydan azami derecede istifade etmek ancak Ramazan'ın ardından da aynı şevk ve gayret ile Allah'a ibadet ve taati yerine getirmekle mümkün olabilir. Nitekim Peygamber (s.a.s.), "*Her kim Ramazan orucunu tutar, sonra buna Şevval ayında altı gün daha eklerse bütün yıl oruç tutmuş gibi olur.*" (Müslim, "Sıyâm", 204) buyurarak Ramazan'dan sonra dahi oruç ibadetinin tamamen bırakılmamasını tavsiye etmiştir.

Ramazandan önceki kötü alışkanlık ve davranışlara dönmek ise Ramazandan istifade edilmediğinin bir göstergesidir. Nitekim güzel kulluk yalnızca Ramazan'a özgü değil, hayatın tümüne şamil olmalıdır.

MEDENÎ SÜRELER

Medine'de inen sûrelere medeni sûreler denir. Medine'nin dışında da nazil olmuş olsa Hicretten sonra inen ayetler/sûreler de Medenî sayılmıştır.

Mekkî olanlara nispetle Medenî sûrelerde ayet ve sûreler daha uzundur.

İnanç konuları tamamen ihmal edilmemekle beraber bu sûrelerde ekseriyetle toplumsal düzeni tesis eden hukuk ve muamelata dair düzenlemeler yer almaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet, sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

(Mehmet Emin Yurdakul)

SÜNNET YERİNE KAZA NAMAZI KILMAK

Vaktinde kılınmayan farz namazların kaza edilmeleri gerekli olmakla birlikte, bunun için bir zaman sınırlaması yoktur. Namaz kılınması mekruh olan vakitlerin dışında her an kaza edilebilir. Farz namazlar dışında kılınan namazların genel adı nafilidir. Bunlardan farzlara bitişik olanlarının 12 rek'ati müekked sünnettir.

Hız. Peygamber bu sünnetleri kılana Allah'ın cennette bir köşk yapacağını söyleyerek bu sünnetlerin önemine işaret etmiştir. (Tirmizi, "salat", 306) Bu sünnetler mazeret olmadıkça terk edilmemelidir. Hanefi mezhebine göre geçmiş namaz borcu olanlar sünnetleri kılabilirler. Şafii mezhebine göre ise, farz borcu olan kişi sünnet kılamaz, sünnet kılma yerine geçmiş namazlarını kaza etmelidir.

BİD'AT

Bid'at, dinin aslından olmadığı halde din-denmiş gibi algılanan inanç, ibadet ve davranışlardır. Yani Hz. Peygamber zamanında olmayan ve sonradan icad edilen, inanç, ibadet ve davranış biçimleri bid'at kavramı içerisindedir.

Hız. Peygamber de, Allah ve Rasulü'nün rızasına uygun düşmeyen bid'ati kötü bid'at olarak nitelendirmiş ve kötü bid'at icad eden kişiye onunla amel eden insanların günahlarından hiçbir şey eksiltmeden günah yükletileceğini (Müslim, "İlim", 6) bildirerek hem bid'at icad edenleri hem de bu bid'atle amel edenleri uyarmıştır.

Burada kastedilen dine ait olmayan bir şeyi dine sokmaktır ki bu da insanı dalâlete düşürür. Böyle bir duruma düşmemek için Müslümanlar hem bidat icad etmekten hem de icad edilen bid'at'le amel edinmekten kaçınmalıdır.

ÖZLÜ SÖZ

Zıyanı yok, siz kuyumcu olunuz, ben demirci olayım; yeter ki hepimiz, şu vatan için bir çekice sarılıp çalışalım.

(Mehmet Emin Yurdakul)

İLÂHÎ KİTAPLAR

İmanın esaslarından biri de Allah'ın gönderdiği kitaplara inanmaktır. Bu kitaplarda, Allah'ın emir ve yasakları, ahlakî kurallar, beşeri ilişkiler gibi çok sayıda ve oldukça önemli kaideler yer alır.

Allah tarafından gönderilen 4 büyük kitap ve peygamberleri şunlardır: Tevrat Musa (a.s.)'a, Zebur Davut(a.s.)'a, İncil İsa (a.s.)'a Kur'an Hz.Muhammed (s.a.s.)'e, gönderilmiştir. Ayrıca sayfalar adı verilen bir takım ilâhî emir ve yasaklar manzumesi de vardır ki; bunlardan 10 sayfa Adem (a.s.)'a, 50 sayfa Şit (a.s.)'a, 30 sayfa İdris (a.s.)'a , 10 sayfa İbrahim (a.s.)'a gönderilmiştir. Bugün bu sayfalardan hiç biri mevcut değildir.

Bizim kitabımız Kur'an ise, son ilâhî kitap olup, tahrif edilmeden günümüze kadar ulaşmıştır.

MÜMİN

Sözlükte, tasdik eden, itimat eden, inanan, boyun eğen, itaat eden; güven veren, emin kılan anlamına gelir.

Allah'a, O'nun emirlerine, âhiret gününe, kitaplarına, meleklerine, peygamberlerine ve kadere îmân edip itaat eden demektir. Mü'min, hem inandığı kudretin sağladığı güvenin içinde olan, hem de kendisi başkasına güven veren kimse-dir.

Ayet ve hadislerde mü'minlerin bir çok özellikleri ve sorumlulukları zikredilmiştir. (bkz.Bakara, 2/2-4; Enfâl, 8/2; Mü'min, 22/2-8)

ÖZLÜ SÖZ

*Bir yerin adına denince Türk ülkesi,
Gözüm bayrak arar, kulağım ezan sesi.
(Mehmet Emin Yurdakul)*

MARANGOZLARIN PİRİ HZ. NUH

Hız. Nûh, Hız. Âdem ve İdrîs'ten sonra gönderilen ülü'l-azm peygamberlerdendir. (Şûrâ, 42/13) Hız. Nûh marangozluk mesleği ile de uğraşmış ve marangozların pîri kabul edilmiştir. Peygamberlik vazifesi gereği kavmini Allah'a kulluk yapmaya çağırılmış; fakat kavmi onu yalanlamış, hatta taşlamakla tehdit etmiştir. (Arâf, 7/59-64; Şu'arâ, 26/116) Bunun üzerine o, Allah'ın emri ve yol göstericiliğinde ham maddesi tahtadan olan ve mihlarla birleştirilmiş gemi inşaatına başlamıştır. (Hûd, 11/38; Kamer, 54/13, 14)

Kur'an-ı Kerim'de bu husus şöyle beyan edilmiştir: *“Gözetimimiz altında ve vahyimize göre gemiyi yap. Zulmedenler hakkında bana bir şey söyleme. Çünkü onlar suda boğulacaklardır.”* (Hûd, 11/37)

MÜNAFİK

İnanmadığı halde inanmış gibi yapıp mü'min görünen, ikiyüzlü kimseye münafık denir.

Yüce Allah, Kur'an'da bu kimşeler için; *“onlar Allah'ı ve müminleri aldatmaya çalışırlar. Oysa sadece kendilerini aldatırlar da farkında değillerdir.”* (Bakara, 2/9) buyurmaktadır.

Münafık, dünyada Müslüman muamelesi görse de ahirette, *“cehennem ateşinin en aşağı tabakasına atılacak ve kendisine de asla yardımcı bulamayacaktır.”* (Nisa, 4/145)

ÖZLÜ SÖZ

Demir ve ateş; kardeşler ben bunlarla hiçbir vatan ve ırkın öldüğünü işitmedim. Şerefli bir tarih ve medeniyete, sağlam bir fazilet ve ahlâka, zengin bir şiir ve edebiyata, dini ve millî ananelere, ırkı ve vatani hatıralara mâlik olan bir milletin mahvoldüğünü tarih göstermiyor.” (Mehmet Emin Yurdakul)

ŞEVVAL ORUCU

Kamerî takvime göre, oruç ayı Ramazan'dan sonra Şevval ayı gelmektedir. Ramazanı oruçlu geçiren müminler bu ayda da altı günlük Şevval Orucu'nu tutarak Hz. Peygamber'in (s.a.s.) şu tavsiye ve müjdesine nail olurlar:

“Her kim Ramazan orucunu tutar, sonra buna Şevval ayında altı gün daha eklerse bütün yıl oruç tutmuş gibi olur.” (Müslim, “Sıyâm”, 204)

Müstehab olan Şevval orucunun peş peşe tutulması daha faziletli olmakla beraber ara verilerek tutulmasında da bir sakınca yoktur.

Kaza ve adak oruçlarının Şevval ayında tutulmasıyla da aynı sevap kazanılır.

KÂFİR

Bir şeyi örten, gizleyen, nimete ve iyiliğe karşı nankörlük eden.

İman esaslarını ya da iman esaslarından birini veya tamamını inkâr eden veya dini hükümlerden birini beğenmeyen, helâlî haram, haramı helâl kabul eden kimseye kâfir denir.

“Gerçekten, inkâr edip kâfir olarak ölenler var ya, onların hiçbirinden fidye olarak dünya dolusu altın verecek olsa dahi kabul edilmeyecektir. Onlar için acı bir azap vardır; hiç yardımcıları da yoktur.” (Âl-i İmrân, 3/91)

ÖZLÜ SÖZ

*Tanrım şahit, duracağım sözümde. Milletimin sevgileri özümde.
Vatanımdan başka şey yok gözümde. Yar yatağın düşman olmaz; giderim!
(Mehmet Emin Yurdakul)*

VATAN SEVGİSİ

İnsanın içinde doğup büyüdüğü toprak parçası olarak tanımlanan vatan, adeta onun kimliğinin ayrılmaz bir unsurdur. Milleti millet yapan unsurlar olan dil, din ve kültür gibi öğelerin hayat bulduğu yerdir. Bir milletin bağımsızlığının göstergesidir vatan.

Dinimiz insanların din ve kültürlerini özgürce yaşayabilecekleri vatanı sevmeyi ve onu korumayı öngörmüştür. Vatan savunmasını en kutsal vazifelerden biri addetmiş, bu uğurda ölenleri “şehitlik” makamıyla müjdelemiştir. Hicreti sırasında vatanına olan sevgisini “*Senden çıkarılmış olmasaydım vallahi seni terk etmezdim.*” (Tirmizî, “Menâkıb”, 68) sözleriyle dile getiren Resûlullah da vatan muhafazasının gereği ve önemi üzerinde ısrarla durmuştur.

FÂSİK

Dinimizin esaslarını inkâr edenlere veya iman ettiği halde Allaha ve Peygamber’e (s.a.s.) itâat etmeyen, dinî görevlerini terk edip günah işleyenlere fâsık denir.

Her kâfir fâsıktır, ama her fâsık kâfir değildir. Allah’ı unutanlara (Haşr, 59/19), iffetli kadınlara suç isnat edenlere (Nûr, 24/4), yalan haber yayanlara (Hucurât, 49/6) da fâsık denilmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

*Biz gençler de yürekleri kollarından, ve kolları kılıcından güçlü olan
Bu cihangir ataların yetiştirdiği bir toprağın erleriyiz.
(Mehmet Emin Yurdakul)*

MİLLİ MÜCADELEDE DİN ADAMLARI

Milli Mücadele, Türk halkının mevcudiyetini ve bağımsızlığını korumak için İngiliz, Fransız, İtalyan ve Yunanlıların işgaline karşı maddi-manevi bütün imkânlarını seferber ettiği son derece önemli bir dönemi ifade eder.

Anadolu'daki din adamları böyle bir anda milletin ruhunda ve benliğinde mevcut olan direnme gücünü ateşlemiş ve Milli Mücadele fikrinin doğuşunda vaaz ve irşatlarıyla önemli bir görevi ifa etmişlerdir.

Ahmet Hulusi, Mehmet Rifat, Hacı Tevfik, Abdurrahman Kâmil, Hafız İbrahim ve İsmail Şükrü Efendiler Milli Mücadele'ye fetvaları ve oluşturdukları birliklerle katkı sağlayanlardan birkaçıdır.

FÂCİR

Fâcir; inkâr, şirk, yalan, zina, hırsızlık gibi, Allah ve Peygamber'in haram kıldığı fiilleri işleyen, kâfir, münâfık, müşrik, doğru yoldan sapan ve ahlak dışı davranışlarda bulunan kimselerdir. Çoğulu, füccâr ve fecere'dir. Kur'an'da füccârın; din gününü yalanlayan, haddi aşan, çok günah işleyen, Allah'ın ayetlerine eskilerin masalları diyen kimseler olduğu (Abese, 80/11-14), bunların yakıcı ateş içinde (cahim) (İnfitâr, 82/14) olacakları bildirilmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

Bu âlemde nur ile karanlığın kavgası var; Döğüşüyor her yerde hayâl ile hakikatler, Boğuşuyor her zaman cinayetle faziletler!

(Mehmet Emin Yurdakul)

TÜRKLERİN İSLAM MEDENİYETİNE KATKILARI

Türkler Müslüman olduktan sonra İslam kültür ve medeniyetine büyük katkı sağlamıştır. Bilim, Sanat, Edebiyat ve Mimarlık alanlarında İslam medeniyetinin gelişmesine öncülük etmişlerdir. Dil ve Edebiyat alanındaki çalışmalarla Türk İslam Medeniyetinin temelini atmışlardır. Buna bağlı olarak Musiki’de de büyük ilerlemeler sağlamışlardır. İslam Mimarisinin gelişmesinde Türklerin büyük katkıları olmuştur. Yaptıkları Cami, Medrese, Çeşme, Han, Hamam, Saray, Köprü ve her türlü yapıda farklı açılımlar getirmişlerdir. Bu çalışmalarda estetiği ön planda tutmuşlardır.

Hüsnü hat, Tezhip, Süsleme, Minyatür ve Ebru gibi sanatların doğup gelişmesinde de Türklerin önemli katkıları olmuştur. Kur’an-ı Kerim’i güzel yazma arzusuyla gelişen Hat sanatı, İslam Medeniyetinin en özgün yanını oluşturur.

HZ. PEYGAMBER (S.A.S)’İN ŞAİRİ HASSAN B. SABİT (R.A.)

Peygamberimizi, ashabını ve İslam dinini müşriklerin hicivlerine karşı şiirleriyle müdafaa ettiğinden dolayı “şairu’n-nebi” (Peygamber şairi) ünvanıyla tanınmıştır. 60 yaşlarında İkinci Akabe Biati’nin ardından Müslüman oldu. Bundan sonraki hayatı Rasûl-i Ekrem’in yanında geçmiş, en güzel şiirlerini O’nun için söylemiştir. Rasûl-i Ekrem: “(Hassan) onları hicvet, Cebrail seninle beraberdir.” Buyurmuş, “Allah’ım, Hassan’ı Rûhülkudüs ile teyit et!” şeklinde dua etmiştir. (Buhari, Bed’ul-halk, 6) Peygamberimiz şiirlerini okuması için ona Mescid-i Nebevi’de bir minber tahsis etti.

ÖZLÜ SÖZ

*Bilmez misin yâr eliyle incitilen gönüller
Çok zamanlar sızlayıcı yaralarla âh eyler?
(Mehmet Emin Yurdakul)*

DUA'NIN ANLAMI VE ÖNEMİ

Dua, Allah'ın Yüceliği karşısında, kulun aczini itiraf etmesi, yaratıcıdan lütuf ve yardım dilemesi demektir. Allah ile inanan kişi arasında vasıtasız bir iletişim aracı olan duanın temelinde O'na iman ve güven vardır.

Dua, aciz olan insan ile, kâdir olan Allah arasında adeta bir köprü vazifesi görür. Bu anlamda dua kulun, Rabbine en kısa yoldan ulaşma tarzıdır.

Dua, aynı zamanda Yaratıcıya olan iman ve teslimiyetin bir ifadesidir. Kulluğun özü olduğu gibi, imanın pratik bir yansıması olarak da önemlidir. Yüce Allah: *“De ki! Duanız olmazsa Rabbim size ne diye değer versin?”* buyurmaktadır. (Furkân, 25/77) Yüce Allah kulunun kendisine sığınmasından, yakarmasından ve yardım istemesinden hoşnut olmaktadır.

PEYGAMBERİMİZİN HALASI SAFİYYE

Safiyye binti Abdilmuttalib, Peygamberimizin hem halası, hem de teyzesinin kızıdır. Hz. Hatice'nin kardeşi el-Avvam İbn-i Huveylid ile evlenmiştir. Hz. Peygamber'in ve Hz. Fatıma'nın çocuklarının ebeliğini yapmıştır.

Hız Safiyye, İslam'la ilk şereflenen sahabilerdendir. Ebu Leheb'e karşı çıkarak yeğenine destek vermiştir. İlk Müslümanlarla beraber Mekke'de büyük sıkıntılar yaşamış, Müslümanlarla beraber Medine'ye hicret etmiştir.

Uhud savaşına katılarak Müslümanlara su taşımış, okları ve yayları hazırlamıştır. Müslümanlar savaşı kazandıkları düşüncesiyle, Peygamberimizin yanından ayrılınca, müşriklerin O'nu öldürmeye çalıştıkları görülmüş, kaptığı bir mızrakla koşarak kahramanca Allah Rasûlünü savunmuştur.

ÖZLÜ SÖZ

Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.
(Atatürk)

ZAFER BAYRAMI

Dini bayramlarımız yanında, tarihimizdeki önemli olaylar da “Millî Bayram” olarak kutlanmaktadır.

30 Ağustos, milletimizin hürriyet ve istiklalini kazandığı bir zafer günü olması nedeniyle her sene çeşitli tören ve etkinliklerle kutlanmaktadır.

Atatürk'ün önderliğinde Anadolu'da başlatılan Kurtuluş Savaşının son döneminde, büyük bir taarruza kalkışarak düşmanı tamamen yok etme kararı alınmıştır. 26 Ağustos 1922 yılında Mustafa Kemal'in başkumandanlığında başlatılan “Büyük Taarruz”, 30 Ağustos'ta Dumlupınar'da zaferle sonuçlanmıştır.

Zafer Bayramı, ilk defa 1923 yılında Ankara, İzmir ve Afyonkarahisar'da kutlanmıştır. 1935 yılında ise 30 Ağustos resmen Zafer Bayramı olarak kabul ile resmi tatil ilan edilmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

Vatan sevgisinden maksat, toprağa değil; onun üstünde yaşayan insanlara duyulan sevgidir.

(Namık Kemal)

KARDEŞLİK

Müminlerin gönüllerini birbirlerine bağlayan en önemli bağ şüphesiz kardeşlik bağıdır. Bu ise, Allah'ın müminlere bahsettiği en güzel nimetlerden biridir. Allah (c.c.) “Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki, size merhamet edilsin” (Hucurat, 49/10) buyurmuştur.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuştur. “Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona ihanet etmez, yalan söylemez, onu sıkıntıda bırakmaz. Her Müslümanın değerine namusu, malı ve kanı haramdır. Takvâ işte buradadır (kalptedir). Bir kimsenin Müslüman kardeşini hor görmesi kendisine yapacağı kötülük olarak yeter!” (Buhârî, “Mezâlim”, 3; Müslim, “Birr”, 58, 72)

GÜLER YÜZLÜ OLMAK

İnsanî ilişkilerin ve toplumsal bağların güçlenmesinde güler yüzlü olmak son derece önemlidir. Hz. Peygamber'in en önemli vasıflarından biri "güler yüzlü" olmasıdır. Sahâbîlerden Abdullah b. Hâris (r.a.) "*Rasûlüllah'tan daha çok tebessüm eden kimse görmedim*" demiştir. (Tirmîzî, "Menâkıb", 10) Hz. Peygamber (s.a.s.) sürekli tebessüm eder; fakat kahkaha ile gülmezdi. (Buhârî, "Edeb", 68; Müslim, "İstiskâ", 16) O, "*güler yüzlü olmanın*" "*sadaka*" olduğunu belirtmiş (Müslim, "Birr" 144); kendisinden tavsiye isteyen bir sahâbîye de "*Hiçbir iyiliği hor görme; kardeşinle güler yüzlü bir vaziyette konuş; çünkü bu da bir iyiliktir.*" (Ebû Dâvûd, "Libâs", 24) buyurarak toplumsal ilişkilerde güler yüzlü olmanın önemine vurgu yapmıştır.

TÖVBE

Tövbe, kulun Allah'a karşı işlediği günahlardan pişmanlık duyarak bir daha işlemeyeceğine dair Yüce Yaratıcıya söz vermesi ve O'ndan af dilemesidir.

Yüce Allah, biz kullarına iyiliği emredip kötülüklerden kaçınmamızı istemiştir. İyilik ve kötülükteki tercihlerimizde de bizleri serbest bırakmıştır. Ancak yaptıklarımızdan da sorumlu tutacağını; iyiliğin karşılığında mükâfat, kötülükleri de cezalandıracağını bildirmiştir. Bunun yanında günah işleyenlere de tövbe ve bağışlanma imkânı vermiştir.

Yüce Allah samimiyetle yapılan tövbelerin mutlaka kabul edileceğini, günahları bırakıp kendisine yönelenlerden razı olacağını açık bir şekilde bildirmiştir. "*O, kullarından tövbeyi kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir.*" (Şûrâ, 42/25)

ÖZLÜ SÖZ

İnsanın merhameti, yumuşaklığı ve cömertliği kendisini düşmanlarına bile sevdirebilir.

(Sadi Şirazi)